

א שבת אכל הרבי מליזעסק

פז"ק פרשת פינחס * רב לך שבת בעמק הזכא תפ"ה

חצר הקודש ליזענסק קרית גת * אימייל – 10747962372@gmail.com
קו שיעורי תורה ליזענסק * 0747-962-372 שלוחה 0 להשאר תודעה. שיעור בספח"ק נועם אלימלך שלוחה 6
דרשות פרשת השבוע: בלה"ק. שלוחה 5 באידיש. שלוחה 9 שיעור יומי בעניני הפרשה ומועדים. שלוחה 2

הרבי הנועם אלימלך. רבי של תורה ויראת שמים מלמד אותנו בפרשת השבוע דרך ה' כראוי וכנכון מעלה אותנו שלב נוסף בדרכי עבודת השם ומלמד אותנו מעלת הבן תורה היושב ללמוד תורה יומם ולילה, שהוא מכניס התעוררות עצומה בעבודת השם לזולת ולכל הסובבים אותו, השכנים ובני העיר ללא שום קמפיין או פרסום, רק עצם זה שיושב והוגה בתורה ולומד מוסר ומעביר על מידותיו, ממשיך את כבוד ה' והשראת השכינה על כל העם, וכולם מתעוררים ומתחזקים באמונה מכוחו. וזה יותר חזק מתעמולה כי פרסום וקמפיין בהכרח משתלב בהם כבוד ותהילה ושררה, וממילא נכנס במחשבות הנחשפים לפרסום והשררה מחשבת פיגול של גאווה וגאון, ומשיכו לדמיון שכך היא דרכה של החסידות, ועוד מלמד אותנו הרבי שתמיד יהיו כאלה שיזלזלו בלומדי תורה ויגידו שהם חוטאים ולא מתנהגים בדרך החסידות, ולכן מאיר לנו, כדי שנדע להעריך נכון את עבדי ה' מלכי רבנן.

א

וידבר כו' פינחס בן אלעזר בן כו', עד ולא כליתי כו'. ופירש"י לפי שהיו השבטים מבזין אותו הראיתם בן פוטי זה שפיטם כו' והרג נשיא שבט מישראל לכך בא הכתוב ויחסו אחר אהרן. ויש להקשות וכי הם לא היו יודעין מזה שמצד אב הוא מיוחס ואעפ"כ דברו, ומה הועיל שנכתב בתורה היחוס של אהרן?

ונראה לפרש דהנה יש כמה בני אדם שאינם מרגישים איזה דבר אם בא לידם אם לעשות הדבר ההוא או לאו, לפי שאין מבינים לנטות עצמן אם יש מצוה בעשות הדבר ההוא, כי היצה"ר מסמא את עיני האדם לבלתי ראות האמת חלילה, אלא כשרואין צדיק א' שעושה הדבר ההוא והצדיק הוא עושה הדבר באהבה ויראה כ"כ עד שכל הרואין אותו מעידין על הדבר שהוא מצוה גדולה לעשות כמעשהו, אעפ"י שמתחילה לא ידעו אם יש מצוה בה.

כן היה הדבר כאן שאצל השבטים בתחילה לא הבינו את המצוה של הריגת זמרי וכמ"ש שנתעלמה ממנו הלכה, וכשבא פנחס ועשה הדבר הזה בכח קדושתו הגדולה, אז הרגישו כולם פה אחד שזה מצוה גדולה להרוג אותו אעפ"י שהוא נשיא, לכך היה בעיניהם חידוש גדול על פינחס שהיה מצד אם בן פוטי ויעשה דבר גדול כזה מה שלא עלה בלבם כלל שזה הוא מצוה, ואיך בא זה לפינחס לידע מן הסוד ההוא. לכך מתרץ הכתוב לומר לא יהיה הדבר חידוש בעיניכם, הלוא הוא נין אהרן ועמדה לו זכות אהרן, והם שדברו חלילה לא מחמת גנאי דברו, אלא כמתמיהים על עצמם איך לא הרגישו בדבר לעשות כמעשהו הקדושה והטהורה.

היוצא לנו מזה, שאחר שעשה פנחס דבר זה הכניס קנאה בלב עם הקודש שמהיום והלאה יביטו על ארחותיהם בעיני פקידא להיות זריז ונשכר במצות ה'. והנה האדם העובד ה' מעצמו ולפי שכלו אז אינו יכול להגיע לעלות כי אם עד מקום ששכלו מגיע וכפי שרשו וכח הבנתו, אבל כשאדם רואה מחבירו דבר טוב והוא מקנא עצמו בו עשות ג"כ כך, הקנאה מביאה שיעשה אפילו שלא בדרך הטבע ויכול לעלות למעלה עי"ז, ולכך כתוב "אל תקנא כו' כי אם ביראת ה' כל היום".

וזהו "פינחס בן אלעזר כו' השיב כו' ע"י "בקנאו את קנאתי בתוכם", פירוש שהכניס בלב ישראל הקנאה ביראת ה' כו', "ולא כליתי" פירוש הדבר הזה הוא דבר שאין בו כליון, "לכן אמור הנני נותן לו את בריתי שלום" כי האדם הנקרא עובד ה' באמת הוא השלם בעובדי {במעשיו}, ומי גרם זה? פינחס בגודל קדושתו, ולכן נתתי לו ברית שלום. ועיין עליו.

ב

בדרך אחרת, כי מלת "בתוכם" הוא שפת יתר לכאורה. ונראה לפרש בהקדים פירוש "אני ה' לא שניתי ואתם בני יעקב לא כליתם", למשל מי שיש לו אבן טוב רק שאינו מבין גדולתו ובכל פעם שמסתכל בו היטב הוא רואה ומבין גודל מעלתו יותר ויותר, והאבן הזו אין בו השתנות בעצמותו, כן הנמשל הבורא ב"ה יתעלה אין בו שום השתנות חלילה והוא אחד פשוט האמיתי, וכל זמן שאדם מסתכל ורואה בגדולותיו ורוממותו **{של הקב"ה}** הוא משיג בכל פעם יותר ויותר גודל רוממותו, ואין קץ וסוף לרוממותו להשיגו, וזהו "אני ה' לא שניתי" לכן "ואתם בני ישראל לא כליתם", ר"ל שבלתי אפשרי לכם לבוא אל כלות הסוף השגתו ואין לכם תכלה וסוף להשגתו. וזהו "אלקים בארמנותיה נודע למשגב", ר"ל כשאדם רואה שיהא אלקים שוכן בארמנותיו, היינו בגופו ובתוכו, שהוא מחשב ומסתכל בו תמיד, אז "נודע למשגב" פירוש אז נודע שהוא גדול וקדוש ונשגב ואין חקר לתבונתו. ונמצא בזמן שישראל מסתכלין ורואים בגדולותיו אין יכולים לבוא אל סוף השיגו, וכמו כן ישראל כשיש להם אחדות, ג"כ אין סוף וקץ להשיג מעלתם.

והנה יש ב' מדרגות בבני אדם, [יש] שפלים ורשעים בראותם הצדיק שהולך בצדקו ותומו, מתקנאים בו ומתקוטטים ועוררים עליו באמרם כוונתם לקנא קנאת ה' צבאות הבורע בלבם, ויש צדיקים המתקנאים באמת קנאת ה' צבאות ברשעים גמורים, ומאן מוכיח מי האמת אתו הזה או זה? אלא כן הדבר, מי שדבריו נשמעים ומתקבלים אל הלב, בוודאי דבריו כנים ואמיתים והוא הצדיק שדבריו יוצאים מן הלב ונכנסים אל הלב, ועי"ז יבוא אחדות להם בינו לבינם. וזהו "וירא פנחס כו' בתוכם", פירוש שנכנס קנאתו אל לבם ובתוכם, והוטב בעיניהם המעשה דפינחס, "ולא כליתי כו'" ר"ל עי"ז אין סוף ותכלה להשיג לא אותי ולא ישראל, מחמת שהם מסתכלים בגדולתי ורואים ומבינים שאין לי סוף ותכלה, ומחמת שיש להם אחדות אין תכלה להשיגם ג"כ {מדגיש הרבי צריך שיהיה שני הדברים א. רוממות הקל. ב. אחדות}, ומלת "את" פירושו כמו "עם" בני ישראל. וק"ל.

ג

או יאמר ע"ד הפשוט. דהנה כבר דקדקנו כתוב אחד אומר "חסד אל כל היום" וכתוב אחד אומר "אל זועם בכל יום". ונראה שלפי כשיש דין למטה אין דין למעלה, והיינו כשהצדיק רואה איזה שפלות מהאדם והוא מוכיחו על פניו וכועס עליו על עשותו זאת, זה הוא כמו דין, הוא פועל שמבטל מעליו הדין מלמעלה, ו"אל" נקרא הצדיק כמ"ש "ויקרא לו אל אלקי ישראל" ודרשו שהקב"ה קרא ליעקב אל, והיינו בזמן ש"אל" הוא הצדיק "זועם בכל יום" למטה, אז "חסד אל כל היום", ונמצא צדקו יחדיו ב' הפסוקים.

וזהו "אלקים בארמנותיה", העוה"ז נקרא ארמון, ע"ד שאמרו התקן עצמך בפרוזדור, ואלקים הוא דין, והיינו כשיש דין בארמנותיו למטה, אז "נודע למשגב" פירוש אז נודע ית' למשגב, פירוש למחסה ולמסתור מכל נזק. וזהו "בקנאו את קנאתי.. ולא כליתי", מתוך שעשה בהם דין למטה, לזה לא כליתי אותם, כי נתעורר עליהם הרחמים הגדולים, אמן כן יה"ר.

ד

עוד לאלוה מילין ונשוב שנית לבאר פירוש הפסוק "אני ה' לא שניתי ואתם בני ישראל לא כליתם". דהנה כשעלה ברצונו הפשוט לברוא את העולם כדי להטיב לברואים, ולא היה מקום פנוי זולתו כי הא"ס ב"ה אין בו לא תחילה ולא סוף, וצמצם שכינתו ונשאר מקום פנוי וזו היא הנקודה ונעשה יו"ד היא חכמה וזהו "והחכמה מאין תמצא", וברא את העולם באור הישר הוא השם הוי"ה ב"ה כסדרו, ויצר את האדם בצלמו וחתם אותו בחותם המלך הוא השם הוי"ה ב"ה מבית ומחוץ, חותם בתוך חותם על הגוף ועל הנשמה, כי כן הדין ביין במקום חשש מגע נכרי צריך חותם בתוך חותם, כמו כן האדם בעוה"ז השפל צריך חותם המלך הקדוש כדי להשמר לבל יתערבו בגוים, וחתמו בשם הוי"ה ב"ה הישר, ואף שבאותיות האל"ף ב"ת ה"א קודמת ליו"ד, אך מפני שהאותיות עליונים הם ע"פ תשר"ק והי' קודמת והוא השם הישר.

ואמנם כי כן שהש"י ב"ה אין בו שום השתנות ח"ו להיות פעמים לטובה ופעמים להיפך חלילה "כי מפי עליון כו'", והוא אחד באחדות האמיתי בלי שום השתנות, רק ההשתנות בא ע"י מעשה בני אדם בעשותם אחת מכל מצוות ה' אשר לא תעשינה ח"ו {נתבונן הלשון של הרבי לא אמר חוטאים רשעים ומילת גנאי ח"ו אלא לשון טובה}, הם מהפכין האור הישר ונעשים האותיות של השם מהופכים דהיינו והיה. וזהו ג"כ פירוש הפסוק "ויאמר אם שמוע כו' והישר בעיניו תעשה", פירוש תפעול ע"י מעשיך שתעשה הישר באותיות השם הקדוש, כי האותיות נקרא "עינים" לפי שמאירים,

וזהו כי אני ה' רופאך, והיינו כשתהרהר בתשובה לתקן את אשר הפכת האותיות השם ותחזירו לכמות שהיה, זו היא רפואתך. **היוצא לנו מזה**, עבור שהאדם מלוכש בחומר ועל ידו תתהפך כחומר חותם המלך הוא הוי"ה ב"ה הנחתם על הגוף, אמנם הנשמה שהיא חלק אלוה ממעל משתוקקת תמיד עלות לשרשה מאור העליון ומעוררת את האדם תמיד לתשובה, ולכן חותמה קיים והשם הוי"ה שבתוכה עומד בקיומו ואינו משתנה. וזהו "אני ה' לא שניתי" פירוש לשון שני ולשון שינוי, ר"ל השם השני החתום על הנשמה אינו משתנה לעולם "ואתם בני ישראל לא כליתם" לפי שהנשמה מחזרת אתכם למוטב.

וכיוצא בדבר זה היתה כוונת פנחס גם כאן, להשיב את ישראל ולעורר רוחם בקרבם אל ה', ועי"ז פעל שנעשה השם הוי"ה ב"ה ישר באותיותיו, ולזה נעשה מן חמה מכה, וזהו "השיב את" חמתי" ונעשה "חמתי" מעל בני ישראל את כל חטאתם, כי חזרו בתשובה על ידו, "ולא כליתי כו". והבן.

{וזה הרבי מלמד לנו שכל אחד ואחת צריך לראות לחשוב ולהתבונן בהליכות חייו למחות את החימה כי על ידי זה ילמד ויתרגל להעביר על המידות ותוסר שנאת חנם מעלינו, ואז ישובו הסנהדרין למקומם ויבנה בית המקדש במהרה בימינו אכי"ר}

ה

ויאמר כו' צרור את המדינים כו' על דבר פעור ועל דבר כזבי וכו'. ויש לדקדק אמרו "כי צוררים כו" בהוה על דבר העבר ונתהוה כבר. וגם אמרו "בנכליהם" שפירושו המחשבה, וכי במחשבה לבד הרעו לישראל? הלא גם פעלו המעשה ג"כ בדבר פעור וכזבי כנאמר.

ונראה לפרש כי עיקר כוונת הבורא ב"ה בנקמתו במדין היה מחמת גודל המחשבות והרהורים רעים שנתהוו לישראל על ידם בדברם בסיפור המעשה דפעור או מעשה דכזבי, ועי"י הדיבור שדברו במ נפלו לישראל הרהורי תאויות, והכלל בזה שבכל עבירה נברא קליפה ר"ל, וכל זמן שהקליפה בעולם אזי נופלים מחשבות רעות לאדם מאותה העבירה, וצריך האדם השב לבער הקליפה ההיא מן הארץ. וגם בנידון דידן כל זמן שהיו אותם הרשעים המדינים בעולם, אז היו עדיין הרהורי עבירה דפעור שולטים בישראל לבלבל להם המחשבה,

ולכך נצטוו משה רבינו ע"ה לנקום בהם נקמת ה'. וזהו "כי צוררים.. לכם" בהוה, פירוש עדיין הם צוררים לכם, ומפרש הכתוב במה "בנכליהם" אשר נכלו לכם על דבר פעור, פירוש באותן המחשבות הרעות המתהווים לכם בדברכם במעשה דפעור "ועל דבר כזבי כו", ולכך תבערו אותם מן הארץ ותהיו טהורים וקדושים ובערת הרע מקרבך, אמן כן י"ר. וק"ל.

{וזה לנו לימוד גדול להזהר מלספר בגדולתם של הרחוקים מתורה ומצוות, וסיפורי העבר, ובפרט לשון הרע ורכילות, ודברי הבאי, ודיבורי גנאי. כי הם מחלחלים במחשבה ומתקבעים ברעיונות ומלכלכים את הנשמה וקשה להיפרד מהם, ולכן נרחיק דיבורים אלה אפילו אם הדמיון שלנו מתלהב בזה לעבודת ה', ורק בדברי התורה נתאמץ ביותר להבין ולהשכיל ללמוד וללמד נשמור ונעשה וקיים את כל דברי התורה באהבה בשמחה ובטוב לבב}

ו

מסכם הרבי בטוב טעם את מה שלימד אותנו בענין מחשבה חשיבה ודיבור שלנו שהמה משפיעים על כל המחשבות וההנהגות של זולתינו. ועוד יותר חובה להגות שמחשבות לא טובות של אחרים יפגעו בנו

או יש לפרש באופן אחר ובסיגנון אחד, ע"פ מ"ש חז"ל פסל לך, הפסולת היא שלך, מכאן נתעשר משה, והנה כמו זר נחשב שיחפוץ הצדיק בעשירות, ואדרבה הלא מצינו ההיפך שלא חפץ בעשירות בארוננו של יוסף, ועליו נאמר חכם לב יקח מצות. אך נראה דהנה כל דיבור היוצא מהאדם אינו הולך לריק ולבטלה, כי אם מדברי הצדיק הקדוש נברא מלאך הקדוש, ולהיפוך מאדם רע נברא מלאך רע ח"ו. והנה זה הדיבור הוא משוטט בארץ באין מנוחה עד בואו להצדיק ואז נופל להצדיק הזה במחשבתו הדיבור ההוא והוא מעלהו אל הקדושה. וזהו שלפעמים בא להצדיק מחשבה אשר מעולם לא עברה על דעתו המחשבה ההיא, ואין זה כי אם היוצא מפי איזה רשע ומשוטטת עד מצאה מנוח.

וזהו פירוש הפסוק "משכני אחרך נרוצה", דהיינו שהמחשבה אשר לא טובה אומרת להצדיק "משכני" להקדושה כי "אחרך נרוצה", ואח"כ בבואה אל הקדש משבחת ואומרת "הביאני המלך חדרינו", הוא הצדיק הנקרא 'מלך', הביאני בחדרי קדש של הש"י ב"ה.

וזהו שאמרו "פסל לך, הפסולת היא שלך", פירוש הדברים הפסולים והמחשבות הפסולות היא שלך, שאתה תביאם אל הקדושה ובזה יתעלו, "ומכאן נתעשר משה" עשירות גדול לא יערכנו כל זהב סגור, הם המחשבות.

וזהו כוונת הפסוק בכאן "כי צוררים הם לכם בנכליהם" פירוש ע"י מחשבותם הרע ודיבורם הרע, פועלים שגם אתם יש לכם המחשבות ההם כדי להעלותם, ובאמת הוא עבודה גדולה לכם. וק"ל.

{דבר נוסף שמלמד אותנו הרבי שעשירות ותורה זרים הם זה לזה, ואמנם העשיר יוכל לבא על תיקונו דווקא ורק על ידי הצדיק, אבל העובד ה' צריך למאוס בעשירות כפסולת היוצא מהגוף(לשוננו הק' של הרבי בפרשת כי תשא), ולא חפץ בה כלל. ואם לעוסק בתורה בא לו מחשבה של עשירות זה בגלל שיש רשע בסביבתו שחושב כבלעם על מלוא ביתו כסף וזהב ורוחו גבוהה ונפשו רחבה, וזה נסיון קשה מאוד ובאמת זה עבודה גדולה לכם לכל כלל ישראל. ובה פרשתי התפילה ואל תביאינו לידי נסיון של עשירות=צבירת ההון כי צבירת הון-עשירות נחשב לבזיון כפסולת היוצא מן הגוף. ומה שרבי היה מכבד עשירים פי' שרבינו הק' היה כל כך מעביר על מידותיו שאפילו אנשים ששונים ודומים לפסולת היוצא מהגוף גם אותם כיבד כיבוד גדול. ולא חש לכבוד נשיאותו כלל ולא התנהג בשררה. וקיים כפשוטו את המשנה "ושנא את הרבנות-השררה".

בן אהרן הכהן

מלמד אותנו התפארת שלמה מראדומסק ממשיך דרכו של הרבי הנועם אלימלך איך כל אחד ואחת מאיתנו נוכל לקיים הלכה למעשה בהנהגת והליכות חיינו של אהרן אוהב שלום ובריתי שלום

א

פנחס בן אלעזר בן אהרן הכהן כו' והיתה לו ולזרעו אחרי ברית כהונת עולם כו'. ופרש"י לפי שהיו השבטים מבזים אותו כו' בא הכתוב ויחסו אחר אהרן. יל"ד מי לא ידע בכל אלה שהוא בנו של אלעזר ובן בנו של אהרן ומה חדש לנו בסדר היחס הזה. אך הנה ברמז הענין ע"ד שבארנו מאמר חכז"ל שאמרו הוה מתלמידיו של אהרן. וכן אמרו מי שיש בו שלשה דברים הללו הוא מתלמידיו של א"א כו'. ויש להבין למה דוקא בשני הצדיקים הללו יחסו להם תלמידים ולא בזולתם.

אכן הנה כבר בארנו בדברי רש"י בפ' ויחי שפי' חסד שעושים עם המתים הוא חסד של אמת. הכוונה היא בבחי' סוד העיבור כאשר האדם עושה מצוה לשמה נתעבר בו נשמה מצדיק הקודם בדור שלפניו כידוע מבעל ספר מדרש שמואל שנתעבר בו נשמת ר"פ בן יאיר על ידי מעשה הצדקה שעשה באותו היום נדבק בו נשמת בעל החסד. ועל פי הרוב בחי' העיבור הוא ע"י מעשה הצדקה וחסד כי הוא הנקרא מים להיותו מתפשט ויורד להאיש החפץ חסד לדבוק בו נשמה קדושה כנ"ל.

והנה האדם הזוכה לבחי' עיבור נשמה הם המסייעי' אותו לכל דבר מצוה אך טוב וחסד ירדפוהו כל ימי חייו בדביקות נשמות המתים עמו כנ"ל וזהו חסד שעושי' עם המתים בסיוע שלהם הוא חסד אמת כי אינם מצפים לתשלום גמול. וז"ש ברות שאמרה לה נעמי רומז לעולם הבינה ויהי נועם ה' כו' יעשה ה' עמכם חסד כאשר עשיתם עם המתים. ר"ל לעתיד תזכו שיעשה ה' עמכם חסד שיהי' ה' עמכם בעזרכם ועמכם בעשיית החסד כמו שעשיתם עד עתה עם סיוע הנשמות המתים כנ"ל.

והנה ע"ז הוא שאמרו חכז"ל **הוי מתלמידיו של אהרן ותלמידיו של אברהם אבינו, ר"ל שיזכה לדביקות נשמת אהרן ושל א"א ע"ה כי הם בחי' בעלי החסד כנודע בחינת א"א מדת החסד. ובאהרן כתיב ג"כ איש חסידך. והצדיקים הללו בעלי החסד באים ומלמדים לאדם לעשות חסד כל הימים והאדם צריך להיות תלמידם ממש ללמוד מהם כנ"ל.** והנה פנחס כשעשה מעשה החסד ההוא שעצר המגפה מעל בני זכה להיות מתלמידיו של אהרן ממש ונמשך אחריו. וזה שפרש"י בא ויחסו אחר אהרן להיו' נמשך אחריו ותלמידו ממש. והנה זהו הדבר שנאמר בו והיתה לו ולזרעו אחרי ברית כהונת עולם כי פנחס זכה שכל הכה"ג יוצאים ממנו. ומאז שעשה אותו מעשה נעשה הוא בעל החסד ונדבק בזרעו אחרי להיותם נמשכים אחריו. והי' מלמדם לעשות חסד עם ישראל כמוהו. וכן אמרו ז"ל הני כהנא שלוחי דרחמנ' הם פי' שלוחים לעורר הרחמנות על בני". וכן ניתן להם פטר כל רחם. פט"ר רומז לתיקון רפ"ח נצוצות עה"כ. רח"ם לעורר הרחמנות. וז"ש ויעמוד פנחס ויפלל ותעצר המגפה ותחשב לו לצדקה בכל דור ודור. פי' ע"י שעמד פנחס ויפלל ועצר המגפה מעל בני כן תחשב לו לצדקה בכל דור ודור עד עולם כי במעשה החסד ההוא נדבק ונתעבר בו ובזרעו אחרי וצדקתו עומדת לעד גם עתה עודנו עומד ומתפלל להפיק רצון וחסד על בני". אמר:

ב

א"י פנחס בן אלעזר כו' בקנאו את קנאתי בתוכם כו'. פרש"י שהיו השבטים מבזים אותו כו' ובא הכתוב ויחסו אחר אהרן. קושי' הראשוני' שחקרו לדעת מה זה גודל העובדא של פנחס שזכה ע"י זה לברית כהונת עולם לו ולזרעו אחריו. אכן הנ"ל עפ"י מ"ש בזה"ק משה שושבינא דמלכא אהרן שושבינא דמטרוניתא הפי' בזה כי משרע"ה בכל ימיו ה' הולך בבחי' זו להגדיל מעלת הבורא ב"ה להכניס אהבתו בלב כל ישראל לעבדו בלבב שלם. ואהרן היה שושבינא דמטרוניתא להגדיל ולהרים מעלת בני' לפני השי"ת ב"ה כמ"ש ונשא אהרן את שמות בני' על לבו לזכרון לפני ה' להעלות זכרונם לטובה ובכח הזה היה נכנס לפני ולפנים ביום הכפורים וזהו בחי' כה"ג להשפיע טובות וחסדים על בני' במדת החסד ולזה נקרא שושבינא דמטרוניתא הם כנ"י להיותם אהובים לפני ה' ית"ש ולעורר רחמים עליהם.

וז"ש במעלת פנחס בן אלעזר בן אהרן הכהן. יחסו אחר אהרן מחמת שהתעורר מדמו של אהרן. השיב את חמתי מעל בני ישראל. פי' שלא היה צריך להפציר בתפלה עבורם ולעורר זכו' אבות רק בזה גופא השיב את חמתי מהם כי הם בני ישראל האהובים לפני המקום ב"ה ואיך ישחית חבל נחלתו עם קודש ובזה לבד הועיל לעורר עליה' חסדי' ולהשיב חמתי מהשחיתם. ועוד גם זאת פעל יותר במעלה בקנאו את קנאתי בתוכם ולא כליתי כו' שעשה היחוד בבחי' יסוד יוסף יוס"ף בגימט' קנא"ה כמ"ש ויקנאו בו אחיו ואביו שמר את הדבר. כי בחי' קנאה היא למעלה מבחי' אהבה. וז"ש כי אותו אהב אביה' מכל אחיו. כי בחי' האהבה ה' ג"כ ע"י בניו. אך יוסף ה' בחי' היסוד וזהו כי אות'ו אהב אביהם. וזהו בחי' קנאה יותר ממדריגת האהבה

וז"ל הזוה"ק פ' ויחי דרמ"ה ע"א. קשה כשאול קנאה כל מאן דרחים ולא קשיר עמי' קנאה לאו רחילות' רחילותא כיון דקני הא רחילותא אשתלים וכו'. ובזה"ק פ' ויקהל דרי"א כדין נשמתין סלקין בהאי פתחא עד דסלקין לגו עגולא דסחרא בההוא נקודה כדין חמאין מה דחמאין ומגו נהירו וחדותא מההוא דחמאין סלקין ונחתין קרבין ורחקין ואיהו תאיבא לגבייהו ומתקשטא בנהירו כדין אלביש קנאה חד צדיק עלאה ואסתכל בנהירו ושפירו דהאי נקודה ובתקונה ואחיד בה וסליק לה לגביה ונהיר נהורא בנהורא והוי חד. כל חילא דשמיא פתחי בהאי שעתא ואמרי זכאין אתון צדיקא נטרי אורי' זכאין אינון

דמשתדלין באורייתא דהאי חדותא דמאריכון הוי בכו דהא עטרא דמאריכון מתעטרין בכו. כדין כיון דנהרין נהורא בנהורא תרין נהורין מתחברן כחדא ונהרין לבתר אינון גווינן נחתין ואסתכלן לאשתעשעא באינון נשמתין דצדיקא ומתקני לון לעטרא לעילא וכו' ע"ש. וז"ש כי עזה כמות אהבה ואח"כ במעלה יותר קשה כשאל קנאה היא מדריגה יתירה בבחי' קנאה רשפי אש שלהבת י"ה.

וז"ש ויקנאו בו אחיו שהביאו לבחי' קנא"ה בחי' יסוד צדיק גימ' יוסף. ואביו שמר את הדבר. השכינה הקדושה נקראת דבר ואז הוא היחוד בשלימות בחי' יסוד. וז"ש אח"כ לך נא ראה את שלום אחיך וכו' כי אתה ראוי להיות מנהיג הדור בחי' צי"ע הנקרא שלום כמ"ש משים שלום בבית רומז לבחי' היסוד כנ"ל. וזה הענין הרמוז כאן בפנחס שהי' לו ב' המעלות כנ"ל לעורר רחמים על בני"י מחמת שהם בני ישראל. ועוד זאת שעשה היחוד בבחינת היסוד. בקנאו את קנאתי בתוכם שהביא אותם לבחי' קנאה אשר היא למעלה מבחי' אהבה כנ"ל.

ועכ"ז ולא כליתי את בני"י בקנאתי. לשון כלתה נפשי. כי מגודל האהבה במס"נ עד כלות הנפש עכ"ז השפיע להם חיות לבל תצא נפשם מגודל האהבה כמ"ש במתן תורה נפשי יצאה בדברו שפירחה נשמתן עד שהתורה בקשה עליהם רחמים. וזה הענין הנאמר במתאונני' כי שם קברו את העם המתאווים כמ"ש בס' ברית מנוחה שיצאה נשמתם מגודל האהבה והדביקות. וז"ש אלמלא מוראה איש את רעהו חיים בלעו ואי' בספר עבודת ישראל כי לולא היראה שמושך את האדם מעט מעוצם הדביקות. איש את רעהו פי' מגודל האהבה הגדולה חיים בלעו הוא כלות הנפש אך היראה מושך מעט להיות נשאר בחיים. וזה היה מעלת פנחס שהי' מכנים אותם לגודל האהבה ודביקות ועכ"ז ולא כליתי כנ"ל. לכן אמור הנני נותן לו את בריתי שלום כי הוא הראוי להיות בחי' צי"ע בחי' השלום כו': עכלה"ק.

כמובן שראוי ורצוי ללמוד את הספר הקי' תפארת שלמה בספרו הקי' ולהתעמק ולהתבונן בכל פרשה את כגל מה שכותב על הפרשה. ואנחנו לומדים כמו שיעור שמראה לנו פנים מאירות ומסבירות את דבריו הקי'. הרבי התפארת שלמה מלמד אותנו כמה דברים שכל יהודי צריך ויכול להתנהג בהם וזה נקרא פעולות צדיק דהיינו המעשה עצמו הפעולה עצמה נקראת צדיק/ים. וכן מלמד אותנו מהי אהבת ישראל ואיך פועלים ישועות לכלל ישראל עיי שמעביר על מדותיו ומתמלא בעצמו געגועים וכסופים עד כדי לברך את ישראל בקדושתו של אהרן באהבה!

א. על ידי מעשה הצדקה והחסד שעשה באותו היום נדבק בו נשמת בעל החסד. ועל פי הרוב בחי' העיבור הוא ע"י מעשה הצדקה וחסד. הוי מתלמידיו של אהרן ותלמידיו של אברהם אבינו, ר"ל שיזכה לדביקות נשמת אהרן ושל א"א ע"ה כי הם בחי' בעלי החסד כנודע בחינת א"א מדת החסד. ובאהרן כתיב ג"כ איש חסידך. והצדיקים הללו בעלי החסד באים ומלמדים לאדם לעשות חסד כל הימים והאדם צריך להיות תלמידם ממש ללמוד מהם כנ"ל. וכן כל אחד שעושה אותו מעשה נעשה הוא בעל החסד ונדבק בזרעו אחריו להיותם נמשכים אחריו. והי' מלמדם לעשות חסד עם ישראל כמוהו. כן תחשב לו לצדקה בכל דור ודור עד עולם כי במעשה החסד הוא נדבק ונתעבר בו ובזרעו אחריו וצדקתו עומדת לעד. גם עתה עודנו עומד ומתפלל להפיק רצון וחסד על בני"י. אמן:

ב. אהרן היה שושבינא דמטרוניתא להגדיל ולהרים מעלת בני"י לפני השי"ת ב"ה כמ"ש ונשא אהרן את שמות בני"י על לבו לזכרון לפני ה' להעלות זכרונם לטובה ובכח הזה היה נכנס לפני ולפנים ביום הכפורים וזהו בחי' כה"ג להשפיע טובות וחסדים על בני"י במדת החסד ולזה נקרא שושבינא דמטרוניתא הם כנ"י להיותם אהובים לפני ה' ית"ש ולעורר רחמים עליהם.

כי עזה כמות אהבה ואח"כ במעלה יותר קשה כשאל קנאה היא מדריגה יתירה בבחי' קנאה רשפי אש שלהבת י"ה. פירוש געגועים וכסופים לאהוב את ישראל.

כי אתה ראוי להיות מנהיג הדור בחי' צי"ע הנקרא שלום כמ"ש משים שלום בבית רומז לבחי' היסוד כנ"ל. וזה הענין הרמוז כאן בפנחס שהי' לו ב' המעלות כנ"ל לעורר רחמים על בני"י מחמת שהם בני ישראל. ועוד זאת שעשה היחוד בבחינת היסוד. בקנאו את קנאתי בתוכם שהביא אותם לבחי' קנאה אשר היא למעלה מבחי' אהבה כנ"ל. ועכ"ז ולא כליתי את בני"י בקנאתי. לשון כלתה נפשי. כי מגודל האהבה במס"נ עד כלות הנפש עכ"ז השפיע להם חיות לבל תצא נפשם מגודל האהבה כמ"ש במתן תורה נפשי יצאה בדברו שפירחה נשמתן עד שהתורה בקשה עליהם רחמים.

ג. וזה מה שכתב בנו של הרבי הנועם אלימלך הרבי רבי אלעזר זצוק"ל שהשבוע יומא דהילולא שלו שקרא את הספר נועם לא בגלל גימיק שיווקי ולא בגלל שהוא חייב לכבדו כיבוד אב ולדמיון שהוא גדול הדור לא ולא. אלא בגלל שכך היה דרכו של אביו הרבי שעם כל אחד היה מדבר אמירה רכה מתוקה נעימה כסופה אהובה. כסופה זה געגועים שזה חזק מאהבה ומחזק את האהבה.

וכשהגענו לסוף השיעור נקיים וחפש באשר למדנו שהרי יש הרבה דברים שאנחנו יכולים לקיימם ועל ידי זה נסיר את השנאת חינוס מאיתנו ומעלינו ונקיים הנהגות אברהם אבינו וקדושתו של אהרן לברך את עם ישראל באהבה

היכל הפרשה

השבוע פרשת פינחס מתחילים שלושת השבועות ימי בין המצרים. מובא בספרים שבפרשה זו מוזכר איך צריך להיות ההנהגה בימים אלו כל אחד לפי ענינו וטבעו כמובן שההלכות ולימוד מוסר כדי להסיר שנת חנם מעלינו לא צריך לרמוז בפרשה, רק כל אחד מוצא דברי חיזוק בהנהגתו והליכת חייו בפרשה כדי לקיים והחי יתן אל לבו לעבוד את השם בשלימות ולקרב את עצמו לה' יתברך.

אבילות על חורבן בית המקדש זה אבילות חמורה ובחז"ל מובא שאבילות היא זמן ולימוד להתבונן למה עשה ה' ככה, ולהבין להשכיל וללמוד בהיכל הפרשה איך להשתפר ולתקן ולהחיות ולחיות בחזרה חיי תורה ויראה באהבת ה'. יש צער ויש כאב בנוסף לזה יש אבילות. היום ועוד בדורות קודמים מי שלו חווה משהו לא יכול להיות שיכאב לו על משהו שנחסר גם לא תיתכן צער על מה שנחסר, אפשר להבין על מה הצער אפשר לדמיין על מה הכאב במציאות זה רק הבנה והזדהות, וזה לשון החכם "אבלו בלב" האבל הוא בלב כדי להבין את מה שקרה פעם את מה שהיה אז. וכדי להרגיש אבילות נכון תקנו לו חז"ל הלכות אבלות דהיינו התנהגות של כבידות וצער בדיוק כפי שנוהג אבל על אביו ואמו כדי שנתנהג כראוי וכנכון את מאמר הפסוק "טוב לכת אל בית אבל [כי] והחי יתן אל לבו".

וכך מלמדת אותנו התורה הק' כבר בפרשת בראשית הראשונה בתורה בעניני החורבן איך מתנהגים. הקב"ה שונא גזל וזימה הנקראים חמס, שהם שורש ומהות של כל 333 מצוות של בין אדם לחברו, שהקב"ה לא מוחל על זה לעולם, עד שירצה את חברו. ויפייס אותו. וילמד מוסר. ויתרגל להעביר על מדותיו. עד שיסיר האדם מעצמו שנת חנם. ועוד מובא בחז"ל שאיך שהאדם מתנהג במדות והליכות חכמת חיים בין אדם לחברו, הקב"ה אומר אילו גרתי ביניהם כך היו מתנהגים אתי. והקב"ה גזר על החורבן הראשון בעולם בגלל השחתת המידות טובות כנ"ל וכתב את זה בראשית התורה הק' כדי ללמד אותנו מה מביא חורבן לעולם. וכמו בדור זה שנולדנו כבר לתוך החורבן נלמד ונבין ונפנים למה עשה ה' ככה.

ועכשיו שאנחנו כבר יודעים למה ה' החריב את ביתו וישראל בצרת הגלות רוחני וגשמי פיזי ומנטאלי, מלמד אותנו הקב"ה מה לעשות כדי שנגאל מהגלות נתרפא מהצרות ויבנה בית המקדש "ונח מצא חן בעיני ה' ואלה תולדות נח נח איש צדיק"

מסבירים המפרשים כל אחד בסגנונו דבר ברור אחד. הקב"ה הטוב ומטיב לכל טוב ומטיב לרעים ולטובים הקב"ה שהוא טוב מקור הטוב ברא את העולם באותיות התורה הנקראת טוב כדאמרו חז"ל אין טוב אלא תורה. ודרכו של הטוב להיטיב. ולכן הקב"ה ברא את העולם כדי להיטיב לברואים בריותיו ושהבריות ינהלו את עצמם ויתנהלו בטוב במעשים נאים נוחים ונעימים, ולכן מסבירים שהקב"ה לא רצה להחריב את העולם אלא רצה להחריב את ההתנהלות הקלוקלת שפשתה והתרחבה בעולם, ולכן לפני שמחריב את העולם מצא הקב"ה את נח איש צדיק שמעשיו נאים נוחים ונעימים ושתולדות שלו תרתי משמע מעשיו וצאצאיו ינהגו יתנהגו וינהיגו את העולם במידות טובות היפך החמס.

וזה מה שאנחנו לומדים בפרשה פנחס שהיה נין של אהרן הכהן מסבירים המפרשים שהקב"ה העיד עליו הנני נותן לו את בריתי שלום שהיה אוהב שלום ורודף שלום אוהב את הבריות ומקרבן לתורה בדיוק כמו הסבא אהרן ומוסיף הרבי הנועם אלימלך שלא רק במעשים גם המחשבות של פנחס היו כל הזמן בכיסופים וגעגועים לטובתם של ישראל, עד כדי כך שכלל ישראל מעצמם הבינו שפנחס הוא אוהבם של ישראל בדיוק כמו הסבא רבה אהרן ורק קומץ אנשים רעים ביזו אותו אומנם הם עשו רעש, אבל הכלל ישראל הבחין מהר מאוד וקלט שפינחס אוהבם של ישראל. ומעשיו הוכיחו על כך על ידי זה שמסר את נפשו להציל את העם מכליה ח"ו.

ומוסיף הרבי התפארת שלמה מראדומסק זצוק"ל. **על ידי מעשה הצדקה והחסד שעשה באותו היום נדבק בו נשמת בעל החסד. ועל פי הרוב בחי' העיבור הוא ע"י מעשה הצדקה וחסד.** **הוי מתלמידיו של אהרן ותלמידיו של אברהם אבינו, ר"ל שיזכה לדביקות נשמת אהרן ושל א"א ע"ה כי הם בחי' בעלי החסד כנודע בחינת א"א מדת החסד. ובאהרן כתיב ג"כ איש חסיד.** **והצדיקים הללו בעלי החסד באים ומלמדים לאדם לעשות חסד כל הימים והאדם צריך להיות תלמידם ממש ללמוד מהם כנ"ל.** **וכן כל אחד שעושה אותו מעשה נעשה הוא בעל החסד ונדבק בזרעו אחריו להיותם נמשכים אחריו. והי' מלמדם לעשות חסד עם ישראל כמוהו.** **כן תחשב לו לצדקה בכל דור ודור עד עולם כי במעשה החסד ההוא נדבק ונתעבר בו ובזרעו אחריו וצדקתו עומדת לעד.** **גם עתה עודנו עומד ומתפלל להפיק רצון וחסד על בני"י. אמן: {עכתה"ק}**

ובספה"ק מאור ושמשי מביא גם הוא שבפרשה זו מובא איך יתנהג האדם במצוות של בין אדם לחברו ובזה נזכה למצוות כתיקונם ולהשראת השכינה: **בני גד** למשפחותם לצפן משפחות הצפוני לחגי משפחת החגי לשוני משפחת השוני והנה

נדייק בשמאי כדמצינו בספר אור החיים הקדוש שדורש ג"כ בסדרא הזה השמות והנה התורה הקדושה היא נצחית ומלמד אותנו במדת הצדקה האריך לנהוג א"ע כי ג"ד מרומז על הצדקה שהוא ר"ת 'גומל' דלים א. והנה הראשון הוא במדת הצדקה שצריך ליתן להעני בצנעה ובסתר שלא יבוס כידוע מגמרא דחגיגה דר' ינאי חזי להאי גברא דיהיב זוזי לעני בפרהסיא וכו' אמר לו מוטב דלא יהיב לך וכו'. ב. ועוד שנית הוא במדת הצדקה שצריך ליתן להעני בשמחה גדולה כדכתיב ואל ירע לבבך וכו'. והנה שמעתי מבוציא קדישא הרב הקדוש מו"ה מנחם מענדיל זלה"ה מפריסטיג שאמר שראה בספר קדמון שעל כן לא מברכים ברכה על הצדקה כמו על שאר המצות מפני שצריך ליתן בשמחה והמון עם רובא דרובא אינם נותנים בשמחה ע"כ אין מברכין על הצדקה עכ"ד. ג. עוד צריך במדת הצדקה ליתן ולחזור וליתן כדכתיב נתן נתן לו ודרשו חז"ל אפילו מאה פעמים. ונחזור לבארה הוא הביאר הפסוק הנ"ל שהתחלנו בו בני גד למשפחותם דהיינו שהפסוק מרמז לנו על מדות הצדקה דהיינו ג"ד ר"ת גמול דלים כנ"ל לצפון משפחת הצפוני דהיינו לשון בצנעה לשון צפון וטמון ומכוסה דהיינו שיתן בצנעה להעני לחגי משפחת החגי דהיינו לשון שמחה וחדוה לשון חג ומועד דהוא עת שמחה כן יתן בשמחה לשוני משפחת השוני דהיינו ר"ל שוני הוא לשון שנים דהיינו לחזור הדבר כמה פעמים דהיינו ליתן ולחזור וליתן וזה לשוני משפחת השוני. { צדקה צריך להרגיש בדיוק כמו שמחת יו"ט }

ומוסיף בספר מגן אברהם של המגיד מטריסק עוד עניני עבודה השלימה המרומז בשם גד

למטה זבולן גדיאל בן סודי, זבולן הוא בחינת דביקות שהוא על שם הפעם יזבלני אישי בראשית ל, כ, והיינו שיהיה להאדם הטיה זו שיבוא לדביקות השי"ת ולהתייחד עמו יתברך כביכול ביחוד הגמור בבחינת הפעם יזבלני אישי, שהוא בחינת הדביקות ביחוד ובזיווג הגמור כמו שכתוב (הושע ב, יח) ביום ההוא נאום ה' תקראי אישי ולא תקראי לי עוד בעלי, וזה מרומז ב'זבולן' שבגימטריא צ"ה שמרמז לסוד היחוד שיהיה אי"ה לעתיד, כמו שאיתא בשם האריז"ל (לק"ת זכריה) שלעתיד יהיה השם בסוד ב' פעמים י"ה בסוד הכתוב זכריה יד, ט ביום ההוא יהיה הוי"ה אחד, וב' פעמים י"ה בגימטריא שלשים ועם השם אדנ"י בגימטריא צ"ה, ושיזכה האדם לזה הוא על ידי מה שמרומז ב'גדיאל' שהוא גדי אל, **גדי הוא לשון הגדה ודיבור שידבר דיבורי תורה ותפלה אמיתיים מקירות לבו לפני אל חי יתברך שמו, שבאמצעות הדיבורי תורה ותפלה יתעורר לבבו להתדבק בשמו יתברך ביחוד הגמור, וזה מרומז ב'גדי' שבגימ' כמנין 'טוב' שיזכה לבחינת מה רב טובך אשר צפנת ליראיך (תהלים לא, כ), שהוא סוד אור הגנוז דאתמר עליו וירא אלהים את האור כי טוב בראשית א, ד עמד וגנוז לצדיקים לעתיד לבא (חגיגה יב, ועין רש"י בראשית שם), 'צפנת' בגימ' 'כתר', וזה מרומז בשלשה תיבות האלו 'הפעם' 'יזבלני' 'אישי' שהם בגימט' כמנין 'הכתר', וזה בן סודי, שמרומז להכתוב (תהלים כה, יא) סוד ה' ליראיו בחינת אשר צפנת ליראיך:**

למטה יוסף למטה מנשה גדי בן סוסי, ולכאורה למה כתיב אצל מנשה למטה יוסף ולא כתיב כן אצל אפרים, אך הענין הוא כי אפרים מרמז למדריגה גדולה לבחינת כי הפרני אלהים בארץ עניי כנ"ל, וכשהאדם זוכה למדריגה זו שיעבוד את השי"ת בבחינת בכל דרכך דעהו משלי י, אפילו בדברים הגשמיים הוא אין צריך לאזהרת תיקון היסודות אות ברית מדתו של יוסף הצדיק, ומנשה מרומז לאותם שהם בבחינת מה שכתוב בזה"ק ח"א קע"ב דמנשי לבר נש מפולחניה דמאריה, ומאין בא להם זה ששוכחים בעבודתו יתברך הוא על ידי זה, כי האדם העוסק בתורה ותפלה צריך להגביה את הקול בבחינת השמע לאזניך מה שאתה מוציא מפיו ברכות יג, והקול מעורר הכוונה שיזכור בשמו יתברך, אבל כשלומד ומתפלל בחשאי ואינו מטה אזניו לשמוע מה מדבר רק שהוא דרך מצות אנשים מלומדה על ידי זה נמשך ששוכח כמעט בהבורא ב"ה, ומזה בא לו מה שנכשל במקרי לילה שזה היא בחינת גיד הנשה מה שנגע הס"מ בירך יעקב בגיד הנשה, שעל ידי זה יש לו שליטה להפיל את האדם לשכחה בבחינת דמנשי לבר נש מפולחניה דמאריה ולהכשילו בפגם הברית שבמקום הירך, וזה מרמז הכתוב למטה יוסף למטה מנשה, היינו שיהיה להאדם הטיה זו לתקן פגם הברית ולהסיר ממנו השכחה, **גדי הוא לשון הגדה ודיבור בן 'סוסי' בגימ' כמנין 'קול', שירים קולו ודיבורו בתורה ותפלה בכדי שיתעורר לבבו שיזכור בה' ובעבודתו יתברך:**

למטה גד גאואל בן מכי, ג"ד מרומז למצות צדקה שהוא נוט' ג'ומל ד'לים (שבת קד,) שעל ידי מצות הצדקה גורמים יחוד הגמור בכל ד' אותיות שבשם המיוחד ובכל העשר ספירות הכלולים בו וכמו שאיתא סידור האר"י ז"ל פסוד"ז כוננת ויברך דוד שהפרוטה היא בציור י', וה' אצבעות של הנותן הם בסוד אות ה' ראשונה, ומה שפושט ידו הוא בסוד אות ו', וה' אצבעות של המקבל הם בסוד הה' תתאה, וגם על ידי שגומל חסד עם העני הוא מעורר חסדים העליונים על כל ישראל, וזה גאו א"ל הוא בסוד חסד אל תהלים נב, ג, ו'גאו' בגימ' עשרה, שמרמז להיחוד שנעשה בכל העשר ספירות, וזה בן מכי לשון 'מך' ודל' שעל ידי שגומל חסד עם העני מחבר אותיות אל למכי ונעשה מיכאל, ונתעורר המלאך מיכאל שהוא בסוד מדת החסד והוא אפטרופסא רבא דישראל להמליץ טוב עבור כלל ישראל עיין זוה"ק ח"א ריג ע"ב, ועל ידי כל אלו התיקונים המרומזים בהשמות האלו מתקנים הארבעה יסודות אש רוח מים עפר והארבעה מרות וזוכים לסוד הארבעה דגלים וארבעה מלאכי המרכבה מיכאל גבריאל אוריאל רפאל, וממשיכים עליהם אור הוי"ה ב"ה וזוכים לכל ההשפעות טובות והברכות בכלל ופרט ברוחניות וגשמיות בני חיי ומזוני רויחי במהרה בימינו אמן.

אור החיים הק' בפרשתינו

משפחת החנוכי. רז"ל (ילקוט) אמרו וזה לשונם אמר רב אידי ה"א בריש דתבותא ויו"ד בסופה יה מעיד עליהם שהם בני אבותיהם ומה טעם שבטי יה עדות וגו' עד כאן:

וראיתי לתת טעם למה נקבע בהם השם שלא כסדרו ה"א בתחלה ויו"ד בסוף, בהקדים דבריהם ז"ל תיקונים י' כי כללות נשמות ישראל הם מכסא כבודו יתברך אשר יקרא היכל קדשו ויתכנה בשם אדנ"י, וכפי מה שקדם לנו מאנשי אמת טוש"ע א"ח סי' ה' **כי יתחייב כל המוציא מפיו הזכרת השם לכוין לאותיות המוזכרות בפיו והנעלמות במחשבה, המוזכרות שם אדנ"י, והנעלמות שם הוי"ה, { מודגש בדבריו שלא לומר שם השם כלל אפילו בסדר אחר של האותיות כי זכרון הוי"ה רק בעבור המחשבה }** גם יכוין לשילוב האותיות שהוא סוד ה' בהיכל קדשו תהילים י"א:ד', ומעתה בהשתלב ב' שמות יעמדו יחד ב' אותיות ה' י' ה"א קודם ליו"ד, והם האותיות הנרשמות במשפחות בית ישראל החנוכי הפלואי שקודמת ה"א ליו"ד שהם אותיות חותם ה' בהיכל קדשו ויבנה משניהם שם י"ה הרמוז במאמר שבטי יה: { ו ה' דהיינו י'הו"ה' בהיכל שזה בגמטריה שם א.ד.נ.י. השילוב בין שניהם, קדשו.

לשואל משפחת וגו'. רז"ל (במד"ר פכ"א) אמרו וזה לשונם אמר ר' יוחנן ה' שמות נקראו לו זמרי וגו' שאול בן הכנענית וגו', וקשה לדברי המדרש ששאול האמור כאן הוא זמרי למה מיחס ה' שמו על משפחתו המתכנית עליו והלא אמרו ז"ל (יומא ל"ח) בפסוק ושם רשעים ירקב דלא מסקינן בשמייהו עד כאן, ואין צריך לומר להחתימו בשמו יתברך, ולפי אחד מהדרכים שפירשנו בפסוק (כ"ה י"ד) אשר הוכה את המדינית שלא הוכה אלא בהיותה עמה ולא אחר כך, [עוד יתבאר על זה הדרך על פי מה שקדם לנו מדברי המקובלים שלא ידח נדח מכל ניצוצי הקדושה וכלן לבסוף יזכו למקום שממנו באו והגם שיריע איש ישראל אף יצריח נפשו סוף כל סוף יחזור לשורשו, והוא אומרו **ושם איש ישראל** הרי שאפילו אחר מעשה בשם ישראל יכונה הא למדת שלא נעקר משורשו, **המוכה** פירוש שהכה פנחס מודיעך הכתוב שלא הוכה באבדון נפשו אלא אשר הוכה את המדינית פירוש אותו החלק הרע שנדבק בו מאת המדינית שיתכנה אליו שם הכאה הוא שהוכה ומת באמצעות הכאת פנחס, הא למדת שיצא הפסדו מה שהפסיד בעבירה נפרע ממנו העון בהכאתו של פנחס שהרגו ומיתתו כפרתו. או על זה הדרך שלא הוכה בנפשו אלא כשהיה עמה אבל אחר שנבדל ממנה לא נשאר בו רושם החטא כי הוא נבדל במיתתו ומיתתו טהרה נפשו, ובזה נתן טעם למה קראו איש ישראל כי אחר הריגה בשם ישראל יכונה, זה כתבתי אם אפשר:] הוא מה שהצדיק ה' במאמרו כאן שהחתים שמו עליו, וכן משמע גם כן מדבריהם ז"ל (במד"ר פכ"א) שאמרו וזה לשונם שאול שהשאל עצמו לעבירה, וידוע הוא דין השאלה שחוזרת בעינה:

וכך דרשו חז"ל על הפסוק ונקלה אחיך לעיניך כיון שהתבזה או נענש וכל עונש זה דבר מבזה הריהו כאחיק לכל דבר. ועל פי זה מובן מאמר חז"ל כל המעביר על מידתיו מעבירין ממנו כל פשעיו. מדוע? ההסבר כך הוא אדם שמעביר על מידותיו זה הדבר הכי קשה שיש וכלול בזה בזיון גדול מאוד שהרי דרשו חז"ל וכולם באבק לשון הרע והרבה יש שאומרים שלא יכולים לקיים את המצוה לא תחמוד. וזכורני שאמרו לכ"ק הרבי מסטריקוב צוק"ל על איזה מפורסם שהוא קדוש מאוד, אז שאל איך יתכן שהוא קדוש בזמן שהוא עובר כל כך הרבה פעמים על לא תחמוד, הרי לא שייך קדושה עם אדם עדיין לא מעביר על מידותיו.

והמעביר על מידותיו שלמד ספרי יראה ותרגל אותם ומתנהג בזה תמיד הריהו ממש כיון שנקלה הרי הוא כאחיק

לאזני. פירש רש"י אומר אני שזו משפחת אצבון ואין אני יודע וכו' עד כאן. ואין נראה להמציא דבר שאין לו טעם ואינו מדבריהם ז"ל. ועוד קשה שבמדרש ר' תנחומא אמרו וזה לשונם וכשאתה מונה משפחת גד אין שם אצבון כי חסר על הזנות בעצת בלעם עד כאן, אשר על כן היה נראה כי אזני היא משפחה אחרת שיצתה מגד, כי מן הסתם היו בכל שבט ענפים אחרים לבד מאותם שנבנית מהם המשפחה והיו נקראים על אחיהם ולפעמים יגדל הענף ההוא ותקרא המשפחה על שמו, אלא שמצאתי בפסיקתא וזה לשונם אזני זה אצבון שנאמר בפרשת ויגש מלשון אצית והאזין עד כאן, כפי זה הוא השם עצמו ואין הכתוב מקפיד על שינוי השם כשיהיה במשמעו שם הראשון, ורש"י ז"ל רוח הקודש הופיע בו וכוון אל דברי חז"ל:

האור החיים הק' כותב לנו בפרשה דברי התעוררות לחיזוק בלימוד התורה וקניניה ומלמד אותנו בטוב טעם ודעת שעל יד לימוד התורה מתקנים את כל התיקונים בכל העולמות הכי נכון וראוי

בני יששכר וגו'. למה שקדם לנו כי יששכר הוא בן תורה רמזה התורה בשם זה של יששכר כי דוקא זה ישנו לשכר, וכל חוץ ממנו מה יתרון לאדם בכל עמלו, והוא מה שאמרו בברכות בפרק תפלת השחר (ברכות כה:): שצריך לברך ביציאתו מבית המדרש מודה אני לפניך וכו' אני עמל והם עמלים אני עמל ומקבל שכר והם עמלים ואינם מקבלים שכר וכו' עד כאן, **והטעם כי לא יעמוד קנין המדומה, והגם שיעמוד הבל הוא.** עוד ירמוז כי כל מה שיש בעולם הוא שכר לו כי כל מה שברא ה' לא בראו אלא בשבילו כמו שדרשו ז"ל (ב"ר פ"א) בפרשת בראשית וגו' בשביל תורה וכו' ברא שמים וארץ. עוד ירמוז למה שאמרו ז"ל (עוקצין פ"ג) עתיד הקדוש ברוך הוא להנחיל לכל צדיק שלש מאות ועשר עולמות, והוא אומרו יש שכר.

ואומרו לתולע וגו' רמז הכתוב תנאי השגת התורה בשמות משפחות יששכר, והם מ"ח כאומרים (אבות פ"ו) במשנה שהתורה נקנית בארבעים ושמונה דברים, הנה משמעות תולע יגיד שני פרטים, א' ישים עצמו כעדין זה כאומרים ז"ל (מו"ק טז:): על דוד שנקרא עדינו העצני, ב' שיתעסק בפיו כתולע זה שכחה בפיה כי לעמל פה נברא האדם, וב' דברים אלו כוללים כל ענפי הענוה וכל ענפי הלימוד המנויים במ"ח מעלות הנזכרים.

ואומרו **לפנה משפחת הפוני,** יש להעיר למה הוסיף אות שאינה נמנית מאותיות השם שהיה לו לומר משפחת הפוני, אלא רמז לשאר מעלות המנויים שם במ"ח שהם מיעוט שיחה מיעוט שחוק ושאר הענפים הדומים לאלו, והוא אומרו **לפנה** משפחת הפוני פירוש פנה הוא לשון פה והוסיף לו אות ו' שהוא סוד עץ חיים שהוא עוסק בה יתר על שאר הפיות, גם רמז בסמיכות אות הוא"ו לאות ה"א לומר סוד חיבור המדות באמצעות עסק התורה. ואומרו **משפחת הפוני** פירוש שצריך לפנותו ממותרות המורגשות גם מהשחוק ומדברים בטלים כי הם מונעים קיום התורה באדם, ומצאתי לחסידי ישראל שכתבו (אלשיך תצוה כ"ח ל"א) **כי פה של לומדי תורה דינו ככלי שרת אשר ישרתו במ בקודש כי אין קדושה כקדושת התורה ולזה אסור לדבר בו אפילו דברי חול הגם שאין בהם דברים האסורים,** והוא מה שרמז במאמר **לפנה** שהוא פה העמל בתורה שבו שוכן חצי שמו יתברך, **משפחת הפוני** פירוש צריך לפנות מפיו כל חוץ מהגות בתורה ובזה נכללים חלק אחד מהמ"ח מעלות שהם במיעוט שיחה במיעוט שחוק במיעוט תענוג וכדומה להם שבענף המותרות:

ואומרו לישוב ירמוז שצריך להרבות בישיבה ולא דרך עראי, גם צריך להתישב בכל פרט ופרט מהתורה עד שיעמוד על עקרו כמצטרך בעומק הלכה כי הוא זה עיקר התורה, ובזה נכללים חלק אחד מהמ"ח מעלות שהם ביישוב, ומתישב לבו בתלמודו, שואל ומשיב, המכוין את שמועתו וכו', גם מה שמנו שם שמיעת האוזן, עריכת שפתים, בינת הלב וכו', וכדומה לזה שבענף הבנת השכליות:

ואומרו לשמרון משפחת השמרוני ירמוז לתוספת השמירה המתחייב עשות בן תורה יתר על ההמון כאומרים ז"ל (יומא פו.) היכי דמי חילול השם אמר רב כגון אנא דשקילנא בשרא ולא יהיבנא דמי לאלתר עד כאן. מזה יקיש כמה צריך להשתמר בן תורה בכל פרטי המצות, ואמרו ז"ל (חובת הלבבות שער התשובה פ"ה) כי חסידים הראשונים היו שומרים חמשים שערי היתר לבל יכשלו בשער האיסור, והוא אומרו לשמרון משפחת השמרוני.

ואומרו **אלה משפחות יששכר לפקדיהם** פירוש פקדיהם פקידה לטוב, ומה היא הפקידה פירוש הכתוב ואמר ארבעה ושישים אלף ושלש מאות כאן רמז השגה בב' דברים, הא' שבעולם הזה נעשים מרכבה לשכינה והוא מה שרמז במאמר ארבעה ושישים והוא בחינת נקודה אחת הרי ס"ה שהוא מספר אדנ"י, ואמר בסדר זה לומר כי באמצעות הלמדן תתמק בחינת הדין שחשבונו ס"ד ותהיה נתקנת השכינה במספרה ס"ה כאומרים ז"ל בספר הזוהר (ח"ב ט') בפסוק והאם רובצת על האפרוחים וגו', והשגה שניה היא לעולם הבא כרמוז בשמו שלש מאות ועשר עולמות, והוא מה שרמז במאמר אלף ושלש מאות.

וקודם שנעמוד על הכוונה אעיר במאמר רבי יהושע בן לוי (עוקצין פ"ג) שאמר עתיד הקב"ה להנחיל וכו' שלש מאות ועשר עולמות ומוכיח מאומרו (משלי ח) להנחיל אוהבי יש, קשה לדבריו ז"ל אם למספר יכוין הכתוב למה הקדים הכתוב מספר העשר למספר המאות שהיה לו לומר להנחיל אוהבי ש"י, ושמעתי מפי הראשונים טעם ערב, כי מספר זה ירמוז לארבע עולמות כידוע אצילות, בריאה, יצירה, עשיה, וכל אחד כלול מעשר, ומאמר רבי יהושע בן לוי בא ללמד כי הצדיקים יתענגו על רוב שלום בעולם העליון בארבע עולמות אבל אין השגתם בכולם שוה אלא בג' ישיגו כל ההדרגות שישנם בהם והם במספר שלש מאות אבל בעולם העליון שהוא עולם האצילות לא יוכלו להשיג כל צדיק כי אם חלק מעשרה שבה שהיא גם כן עשרה בפרטם כנזכר שכל אחד כלולה מעשר, ויש לך לדעת כי העשר המושג מעולם העליון גדול ומהולל מאוד למעלה מכל השלש מאות, ולזה הקדים הכתוב העשר למאות ואמר להנחיל וגו' י"ש, ועל פי הדברים ירמוז באומרו **אלף** יכוין לחלק הקטן הרמוז ביו"ד ויחד לו מספר זה של אלף כאומרים ז"ל שכל עשר כלולה מעשר ועשר מעשר הרי שנקודה אחת תתכנה לאלף, ואומרו ושלש מאות כפשטה, והוא מה שרמוז בשמו של יששכר יש שכר:

בברכת טוב עין אין טוב אלא תורה ועיני השם אל יראיו למיחלים לחסדו הוא יבורך